

Jesaja 23

- 1 De last over Tyrus. Weeklaag, schepen van Tarsis! Want het is verwoest, zodat er geen huis meer staat; niemand kan erin. Vanuit het land van de Kittiers is het hun onthuld.
- 2 Zwijg, bewoners van de kuststreek! De kooplieden van Sidon, die de zee bevaren, hebben u welvaart gebracht.
- 3 Over de grote wateren kwam het zaad van Sichor, de oogst van de Nijl was zijn inkomen; het was de marktplaats voor de heidenvolken.
- 4 Schaam u, Sidon! Want de zee zegt, de zeevesting zegt: Ik heb geen weeën gehad en ook niet gebaar, geen jongemannen grootgebracht, geen meisjes doen opgroeien.
- 5 Zoals bij de tijding over Egypte zal men ineenkrimpen bij de tijding over Tyrus.
- 6 Steek over naar Tarsis, weeklaag, bewoners van de kuststreek!
- 7 Is dit uw uitgelaten stad, waarvan de oorsprong in de dagen van weleer ligt, waarvan de voeten haar ver wegdroegen om er als vreemdeling te verblijven?
- 8 Wie heeft dit besloten over Tyrus, de stad die kronen uitdeelt, waarvan de kooplieden vorsten zijn, waarvan de handelaars de groten der aarde zijn?
- 9 De HEERE van de legermachten heeft dit besloten om de trots van alle sieraad te ontluisteren, om alle groten der aarde verachtelijk te maken.
- 10 Overstroom uw land zoals de Nijl, dochter van Tarsis, er is geen gordel meer!
- 11 Hij heeft Zijn hand uitgestrekt over de zee, Hij heeft koninkrijken doen sidderen. Wat Kanaän aangaat, heeft de HEERE bevel gegeven om zijn vestingen weg te vagen.
- 12 Hij zei: U zult niet meer van vreugde opspringen, geschonden maagd, dochter van Sidon! Sta op, steek over naar de Kittiers, maar ook daar zult u voor uzelf geen rust hebben.
- 13 Zie, het land van de Chaldeeën. Dit volk bestaat niet meer. Assyrië heeft het land bestemd voor de woestijnbewoners. Zij richtten hun stormtorens op, slechtten hun paleizen, maar Hij heeft het tot een ruïne gemaakt.
- 14 Weeklaag, schepen van Tarsis, want uw vesting is verwoest!
- 15 Op die dag zal Tyrus vergeten worden voor zeventig jaar – overeenkomstig de levensjijd van één koning. Na verloop van die zeventig jaar zal het Tyrus vergaan als in het lied op de hoer:
- 16 Neem een harp, ga de stad rond, vergeten hoer! Speel mooi, zing veel, dan wordt er aan je gedacht.
- 17 Na verloop van die zeventig jaar zal het gebeuren dat de HEERE naar Tyrus zal omzien. Vervolgens zal zij weer terugkeren naar haar hoerenloon en hoerij bedrijven met alle koninkrijken van de wereld die zich op de aardbodem bevinden.
- 18 Haar winst en hoerenloon zal echter heilig worden voor de HEERE. Het zal niet opgeslagen of weggelegd worden, maar haar winst zal zijn voor hen die wonen voor het aangezicht van de HEERE, om tot verzadiging te kunnen eten en kostbare kleding te kopen.

Profetie over Tyrus het handelscentrum van de Middellandse Zee

De laatste profetie over de volken gaat over Tyrus. Tyrus betekent letterlijk rots. Feitelijk is het ook een grote rots voor de kust van Foenicië, het huidige Libanon. De rots voor de kust leende zich bijzonder goed om er een havenstad van te maken. De natuurlijke komvorm aan de binnenzijde van de rots had de contouren van een veilige haven voor de handelsschepen die de kustplaatsen van de Middellandse Zee aandeden. Feit was dat er een levendige handel was tussen de kuststeden aan de Middellandse Zee. Het meest aansprekende gebied was wellicht Tarsis, een kolonie die volgens de

geleerden door Tyrus in Spanje was gesticht. Men bevoer dus het hele Middellandse-Zee-gebied met de kustplaatsen in Noord Afrika en die in het latere Zuid Europa, zoals Spanje en Italië. De grote handelscentra aan de kust van die tijd heetten Carthago, Unica en Cades. Maar ook dichterbij huis – zoals de kust die zich uitstrekte van Egypte tot Cyprus – vormde zich een dankbaar afzetgebied. Kijkt men richting de zee dan ziet men een rijk gewingebied. Kijkt men naar het vaste land – het achterland van Tyrus – dan zien we de handelswegen die leiden naar Edom en Jeruzalem en Damascus en de grote steden in Assur en Babel.

Achterland van Foenicië met handelsroutes.

Het is de profeet Ezechiël 27:12-24 die beschrijft welke producten in de 5de eeuw uit Tyrus naar welke steden vervoerd werden en welke producten men daar vandaan vervoerde om doorverkocht te worden. Ook Jeruzalem wordt genoemd.

Tyrus, doorvoerhaven voor een groot achterland.

Tarsis deed zaken met u vanwege de overvloed aan allerlei bezittingen: voor zilver, ijzer, tin en lood verhandelden zij uw waren.

Javan, Tubal en Mesech, die waren uw handelaars. Zij leverden u slaven en koperen voorwerpen als handelswaar.

Uit Beth-Togarma leverde men werkpaarden, rijpaarden en muilieren voor uw waren.

De Dedanieten dreven handel voor u. Veel kustlanden verkochten uw handelswaar. Ivoren slag tanden en ebbenhout gaven zij u als schatting terug.

Syrië deed zaken met u vanwege het vele werk dat u leverde. Smaragden, roodpurper, en kleurrijk geborduurd werk, fijn linnen, koraal en robijnen leverden zij voor uw waren.

Juda en het land Israël, die waren uw handelaars in tarwe van Minnit, fijn meel, honing, olie en balsem, die zij als handelswaar aan u leverden.

Damascus deed zaken met u vanwege het vele werk dat u leverde, vanwege de veelheid van allerlei bezittingen: wijn uit Chelbon en witte wol. Vedan en Javan leverden u handelswaar uit Uzal. Smeedijzer, kassia en kalmoes behoorden tot uw handelswaar. Dedan was uw handelaar in zadelkleden voor het paardrijden.

Arabië en alle vorsten van Kedar, die deden zaken met u in lammeren, rammen en bokken. Daarin deden zij zaken met u.

De handelaars van Sjeba en Raëma, die waren uw handelaars in de allerbeste specerijen. Allerlei edelstenen en goud leverden zij u als uw waren.

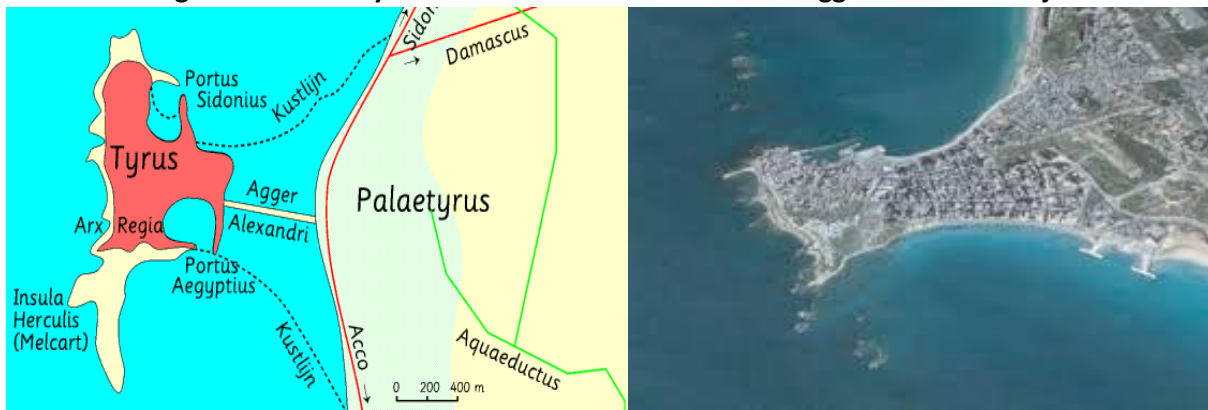
Haran, Kanne en Eden, de handelaars van Sjeba, Assur en Kilmad dreven handel met u. Zij waren op uw markten uw handelaars in pronkgewaden, in blauwpurperen mantels, voorzien van kleurrijk

borduurwerk, in kleden van tweekleurige stof en in stevig gevlochten touwen.
De schepen van Tarsis vervoerden uw handelswaar voor u.

Pogingen Tyrus te onderwerpen.

Misschien was het wel vooral *de veilige ligging* waardoor Tyrus zich ontwikkelde tot een handelsplaats, die diende als transitohaven. Omdat het rotseiland enkele honderden meters uit de kust lag was Tyrus eeuwenlang een onneembare vesting. In de tijd van Jesaja zijn er door de wereldleider van dat moment – Assur – verschillende pogingen gedaan om Tyrus aan zich te onderwerpen. In 738 v Chr. deed Tiglat Pileser III de koning van Assur een poging. In 722 v Chr. is Tyrus Vasalstaat geworden van Assur, zonder dat Assur een voet op het eiland gezet heeft. Tyrus had een havenstad op het rotseiland in zee, maar een deel van de bewoners van Tyrus en zeker van Sidon – wat een twee-eenheid vormde – woonde aan de kust. Sidon en nieuw Tyrus – zoals de stad op het vaste land genoemd werd – werd door Assur veroverd. Door jaarlijks een bepaald bedrag aan goud af te dragen behield men een zekere zelfstandigheid. Later stond men met Egypte op tegen Assur. Na de ineenzinking van Assur was Tyrus vrij. Later, toen Babel wereldleider werd heeft Nebukadnezar een beleg van 13 jaar voor de kust van het rotseiland gekend, zonder het eiland te veroveren. Wie zich afvraagt waarom de koningen zo'n belangstelling aan de dag legden voor het eiland, dat kwam omdat het om een goudader ging. De koningen van Assur en Babel beschikten wel over een leger op het vaste land, maar men had blijkbaar geen zeewaardige oorlogsschepen. Tyrus maakte een lange neus. Het was eeuwenlang oninneembaar. Zoals gezegd, was de enige macht die men over het eiland kon uitoefenen gelegen in de macht die men had over Foenicië, Sidon en het deel van Tyrus dat op het vaste land aan de kust lag. Het was Alexander de Grote die kans gezien heeft in 332 v Chr. – door het maken van een wal vanuit de kust tot het rotseiland – de stad aan zich te onderwerpen.

Alexander de grote verovert Tyrus in 332 v Chr. door een dam te leggen in 7 maand tijd.

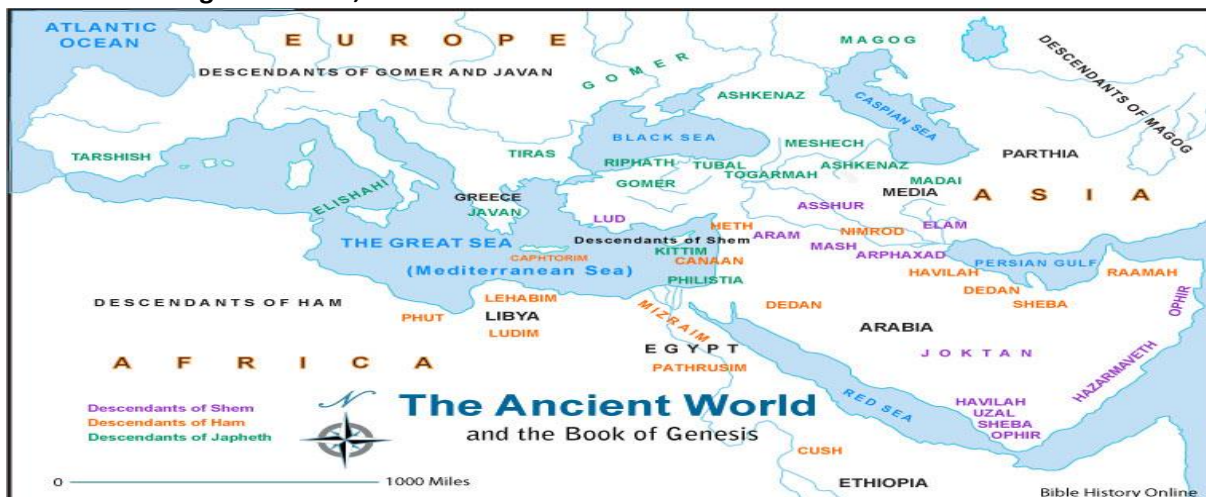

Tyrus was de marktplaats voor de volken.

Tyrus was voor de scheepvaart blijkbaar van levensbelang. Het was een doorvoerhaven, waar vandaan goederen doorgevoerd werden naar wat wij het Midden Oosten noemen. Wanneer deze haven inderdaad gesloten werd voor de scheepvaart, zou dit het einde betekenen van een zeer lucratieve handel over water en land. Het bericht van de ondergang van Tyrus weerklinkt van Cyprus tot de handelskolonie in Turkije. Er zijn mensen die bij het woord Tarsis aan Spanje denken. Daar ligt een gebied dat van ouds inderdaad Tarsis genoemd wordt. Het zou goed kunnen. Zeker wanneer we kijken naar de volkerenlijst waar Tarsis en ook de Kittiers worden genoemd en dat die volken zich langs de kustgebieden hebben verspreid. Genesis 10:4,5 *De zonen van Javan zijn: Elisa en Tarsis, de Kittiers en de Dodanieten. Van hen stammen de mensen af die zich over de kustlanden van de volken verspreid hebben, in hun landen, elk overeenkomstig zijn taal, overeenkomstig hun geslachten, onder*

hun volken. Volgens oude kaarten en geschiedenisboeken bevindt zich inderdaad in het kustgebied van Spanje een gebied dat Tarsis heet. Maar het zou ook het kustgebied kunnen zijn dat zich in het huidige Zuid-Oosten van Turkije bevindt. Jesaja 32:1 *De last over Tyrus. Weeklaag, schepen van Tarsis! Want het is verwoest, zodat er geen huis meer staat; niemand kan erin. Vanuit het land van de Kittiers is het hun onthuld*. Mogelijk worden er meteen relativerende opmerkingen gemaakt over Tyrus. Zo groot zou het belang niet zijn van die handelspost. Maar wie dat denkt, vergist zich. Het is niet alleen Tyrus, het rotseiland maar ook Sidon op het vaste land, die de kooplieden hebben geleverd die welvaart hebben gebracht aan vele steden aan de Middellandse zee met hun achterland. Jesaja 23:2 *Zwijg, bewoners van de kuststreek! De kooplieden van Sidon, die de zee bevaren, hebben u welvaart gebracht*. Dit is werkelijk een financiële strop. Dat kan niemand ontkennen. Zo is bijvoorbeeld Sichor de naam voor Egypte. Egypte heeft die bijnaam vermoedelijk te danken aan de Sichor, de rivier die het land Kanaän scheidde van Egypte. Wie aan Tyrus denkt, denkt aan het graan uit Egypte dat verbouwd werd op de oevers van de Nijl. Met dat graan – dat via schepen vervoerd werd – werden hele volksstammen langs de kust gevoed. Tyrus was de marktplaats voor de heidenvolken. Jesaja 23:3 *Over de grote wateren kwam het zaad van Sichor, de oogst van de Nijl was zijn inkomen; het was de marktplaats voor de heidenvolken*.

De afstammelingen van Sem, Cham en Jafeth.

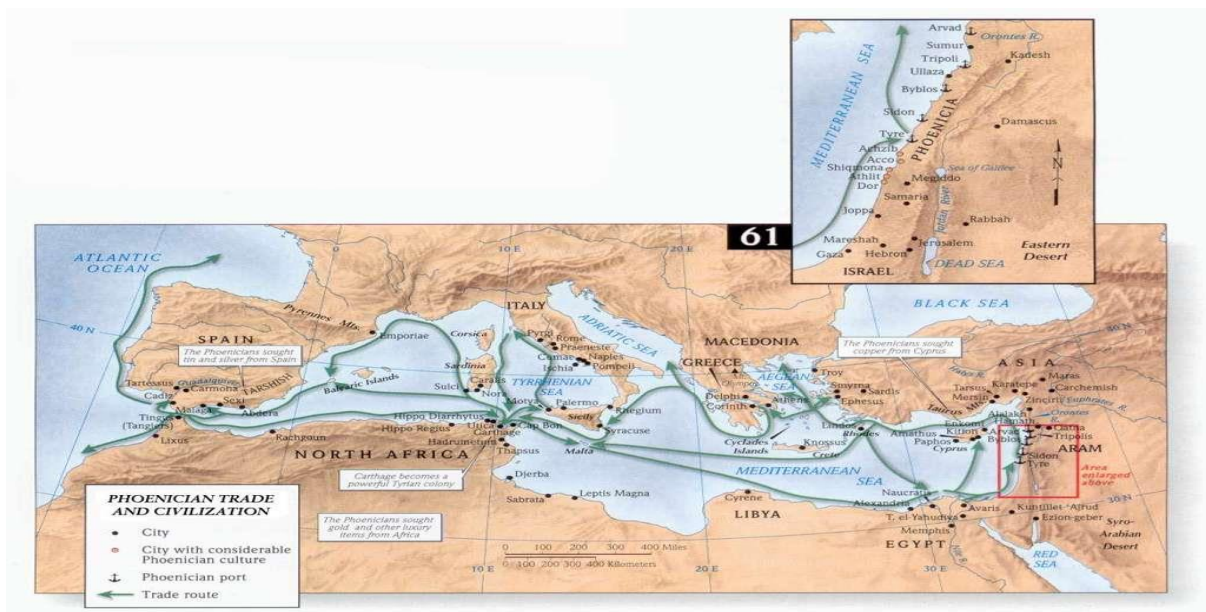
Het vonnis over Tyrus

Sommige onderzoekers menen dat het vonnis over de volken vooral bedoeld is om aan het volk Israel wijze lessen te leren. Zo schrijft ds. Vonk: 'De bedoeling van deze gerichts aankondiging over Tyrus is ook al weer: aan Gods volk alle vertrouwen op aardse grootheid te ontraden en het te prediken dat het zich uitsluitend verlaten moet op Jahwe.' Dit is zeker van belang. De waarschuwing die uitgaat van elk oordeel. Zoals ook het spreekwoord zegt; 'Een schip op het strand is een baken in zee.' Maar er is een andere kant van de munt. Wanneer we lezen dat deze steden en volken uit de zonen van Noach voortkomen, zijn het mensen die de Zondvloed hebben meegemaakt. 'Een gewaarschuwd mens telt voor twee', zegt een ander spreekwoord. Konden deze mensen niet beter weten? Hadden ze de harde hand van God niet ervaren in de zondvloed en Zijn mildheid kunnen opmaken uit het feit dat God met de Noach en zijn gezin verder wilde gaan. Deze volken stamden NB af van Sem, Cham en Jafeth. Moesten zij niet beter weten? Het varen buiten het kompas van de HEERE, de God van de Bijbel is hen zeker aan te rekenen. Wanneer God hen betrapt op verregaande trots en hoogmoed, merkt Hij de oude zonde van de mens op die telkens weer de kop opsteekt waar de mensen zich vervreemden van God. Het vonnis over Tarsis en Tyrus is verdiend en heeft als doel om die mensen zelf tot de orde te roepen.

Het wordt stil in Tyrus.

De zee is rimpelloos. Nieuwe generaties jongens en meisjes die de vloot bevolken blijven afwezig. Het is niet alleen te merken op zee in de havenstad Tyrus, maar ook in het deel dat er op het vaste land deel van uitmaakt, Sidon. Overall is het opvallend rustig. Het levendige karakter van de omgeving is volstrekt verstild. Jesaja 23:4 *Schaam u, Sidon! Want de zee zegt, de zeevesting zegt: Ik heb geen weeën gehad en ook niet gebaard, geen jongemannen grootgebracht, geen meisjes doen opgroeien.* Vermoedelijk hebben vergelijkbare berichten over Egypte ook wel eens de ronde gedaan. Het gaat overall wel een keer mis, dan hier dan daar. Maar het schrik-effect is hetzelfde, het raakt de handel heel direct. Het vraagt om andere handelsroutes en andere plaatsen om dezelfde producten te krijgen voor de afzet. Jesaja 23:5 *Zoals bij de tijding over Egypte zal men ineenkrimpen bij de tijding over Tyrus.* Zelfs de kuststreek van Spanje wordt er door geraakt. De gezichten staan somber in de kolonie van Tyrus in Spanje. Vroeger werden er blijkbaar mensen vanuit het achterland van Tyrus vervoerd naar Spanje. Zij vestigden zich in de landstreek aan de zuidoostkust van Spanje, die aangeduid wordt met de naam Tarsis. Nieuwe avontuurlijke generaties uit de omgeving van Sidon – die wel voor enige tijd in de kolonie willen werken – laten zich niet zien. Jesaja 23:6,7 *Steek over naar Tarsis, weeklaag, bewoners van de kuststreek! Is dit uw uitgelaten stad, waarvan de oorsprong in de dagen van weleer ligt, waarvan de voeten haar ver wegdroegen om er als vreemdeling te verblijven?* Het is de vraag wie dit besloten heeft over Tyrus? Tyrus is toch niet de eerste de beste stad. Het is de stad die *kronen* uitdeelt, daar worden koningen geboren. Sterker, de kooplieden gedragen zich als vorsten en qua inkomen en invloed zijn ze het ook bij wijze van spreken. Het zijn de groten der aarde. Wie heeft kans gezien die machten van de aarde opzij te zetten? Wie heeft dit kwaad over hen bedacht? Jesaja 23:8 *Wie heeft dit besloten over Tyrus, de stad die kronen uitdeelt, waarvan de kooplieden vorsten zijn, waarvan de handelaars de groten der aarde zijn?* God zit erachter, de HEERE van de hemelse legers. De God van Israel. Hij heeft hiertoe besloten. God kan het niet aanzien wanneer mensen rondlopen als pauwen. Die verbeelding van de mens moet de HEERE op zeker moment doorprieken, omdat die verbeelding nergens op gebaseerd is en tot de ondergang leidt. De mens is sterfelijk. De dood heeft de macht en het kwaad dat ook deze kooplieden en deze handelsgeest altijd weer ondermijnt door egoïsme en onrecht. Jesaja 23:9 *De HEERE van de legermachten heeft dit besloten om de trots van alle sieraad te ontluisteren, om alle groten der aarde verachtelijk te maken.*

Kustroutes van de landen aan de Middellandse Zee.

Assur legde – via het achterland – de handel van Tyrus aan banden.

De Nijl kende een jaarlijkse overstroming van de oevers. Bij het terugtrekken van het water bleef vruchtbaar slib achter. Op die oevers verbouwden de Egyptenaren tarwe, een belangrijk exportproduct dat verhandeld werd in de kustplaatsen van de Middellandse zee. Die handel was echter ernstig verstoord. Tarsis, de kolonie van Tyrus in Spanje met zijn achterland moest noodgedwongen voor zichzelf gaan zorgen. God roept Tarsis op om de tarwe zelf maar te gaan produceren, want Egypte zit dicht. Jesaja 23:10 *Overstroom uw land zoals de Nijl, dochter van Tarsis, er is geen gordel meer!* Het is niet onduidelijk wat er speelt. Assur laat zich gelden. De grootmacht van die dagen stroopt de landen af, ook de landen langs de Middellandse Zeekust. Het mag dan waar zijn dat Assur niet de beschikking heeft over zeewaardige schepen, maar met hun overmacht op het land zijn ze een streep door de rekening van alle kooplui. Hoewel het haveneiland Tyrus buiten hun bereik weet te blijven, zijn de troepen van Assur gelegd op het land. Jesaja 23:11 *Hij heeft Zijn hand uitgestrekt over de zee, Hij heeft koninkrijken doen sidderen. Wat Kanaän aangaat, heeft de HEERE bevel gegeven om zijn vestingen weg te vagen.* Sidon is in hun handen en ook – wat wel genoemd wordt nieuw Tyrus – het deel van de stad Tyrus die op het vaste land gebouwd is. Wil de koophandel vanuit het achterland naar Tyrus en van de koopvaardij schepen op Tyrus naar het achterland bloeien, dan is het een slechte zaak dat de machthebber op de oever van het vaste land de schepen opwacht. Foenicië, het Filistijnse land, Israel en Juda, Edom het zijn allemaal onderworpen volken die schattingplichtig zijn aan de koning van Assur. Assur legt de handel aan banden. Ook Cyprus biedt geen uitkomst. Jesaja 23:12 *Hij zei: U zult niet meer van vreugde opspringen, geschonden maagd, dochter van Sidon! Sta op, steek over naar de Kittiers, maar ook daar zult u voor uzelf geen rust hebben.* Mogelijk dat iemand nog enige hoop koesterde vanwege het opkomende Babel, oftewel *het volk van de Chaldeeën*. Maar die hadden als het er op aankomt ook niet veel in te brengen. Ze zijn door de overmacht van Assur terugverwezen naar een ondergeschikte plaats. Toen het in die tijd tot schermutselingen kwam tussen Assur en Babel, was Assur de bovenliggende partij. Jesaja 23:13 *Zie, het land van de Chaldeeën. Dit volk bestaat niet meer. Assyrië heeft het land bestemd voor de woestijnbewoners. Zij richtten hun stormtorens op, slechtten hun paleizen, maar Hij heeft het tot een ruïne gemaakt.* Nogmaals herinnert God via de profeet Jesaja Tarsis aan zijn verloren positie. De Tarsisvloot was bekend. Koning Salomo heeft ook een deel van die vloot bezeten. Maar dat is allemaal geschiedenis. Het is voorbij. Wanneer Tyrus aan banden is gelegd ligt de handel zo goed als stil. Jesaja 23:14 *Weeklaag, schepen van Tarsis, want uw vesting is verwoest!*

Het nieuwe Tyrus met restanten van de oudheid

De vergelijking van de koopman met de prostitutie.

De positie van Tyrus zal lange tijd niet benijdenswaard zijn. Maar na een periode waarin het persé *niet* goed ging met die handelsstad en met de handel, zou er tijd van verlichting komen. De God, Die hen via Jesaja aanzegt dat er zware tijden op komst zijn is dezelfde God Die verderop in Jesaja 23 spreekt over tijden van verlichting en herstel. Het getal valt van *zeventig jaar*. Dat getal doet het

hoofd oprichten. Waar hebben we dat eerder gehoord. Het is de periode van straf die God aan Zijn volk Juda oplegde bij de ballingschap in Babel. We lezen het in Jeremia 29:10 *Want zo zegt de HEERE: Voorzeker, pas wanneer zeventig jaren in Babel voorbij zijn, zal Ik naar u omzien en over u Mijn goede woord gestand doen, door u terug te brengen naar deze plaats.* Het is zeker niet onmogelijk dat we aan dezelfde periode moeten denken omdat niet alleen Assur het leven van Tyrus in zijn greep probeerde te krijgen, maar ook van Babel is bekend dat men de havenplaats belegerde. Volgende Ezechiël 29 belegerde Nebukadnezar de stad Tyrus gedurende 13 jaar, echter zonder resultaat. Ezechiël 29:17 *Verder gebeurde het in het zevenentwintigste jaar, in de eerste maand, op de eerste van de maand, dat het woord van de HEERE tot mij kwam: Mensenkind, Nebukadrezar, de koning van Babel, heeft zijn leger zwaar werk laten verrichten tegen Tyrus. Elk hoofd is kaalgeschoren en elke schouder kapotgeschaafd. Hij en zijn leger hebben van Tyrus echter geen loon gekregen voor het werk dat hij daartegen verricht heeft.* Daarna zal het lied weer van voren af aan gespeeld worden, 'het lied van een hoer'. Het valt niet te ontkennen dat God de kooplieden en handelaren meer dan eens vergelijkt met prostituees. Ook in het boek Openbaringen wordt die vergelijking nadrukkelijk getrokken. Openbaring 18:3 *Want van de wijn van de toorn van haar hoererij hebben alle volken gedronken, en de koningen van de aarde hebben hoererij met haar bedreven, en de kooplieden van de aarde zijn rijk geworden door de kracht van haar losbandig leven.* Het zijn de handelaren en de kooplieden die de ineenstorting van het Babel van de eindtijd met grote schrik waarnemen. Daar gaat hun handel! De handelaren laten vermoedelijk net als de prostituees het geld de dominante factor zijn bij al hun overwegingen en keuzes.

De vergelijking van de koopman met de hoer.

Het komt nog goed met de inwoners van Tyrus.

Als een 'hoer' die langere tijd van het toneel verdwenen was, moet Tyrus met liedjes proberen duidelijk te maken dat hij er weer is, na die zeventig jaar. Jesaja 23:15,16 *Op die dag zal Tyrus vergeten worden voor zeventig jaar – overeenkomstig de levensjijd van één koning. Na verloop van die zeventig jaar zal het Tyrus vergaan als in het lied op de hoer: Neem een harp, ga de stad rond, vergeten hoer! Speel mooi, zing veel, dan wordt er aan je gedacht.* De stad Tyrus zal net als Juda 70 jaar moeten wachten, totdat de Meden en Perzen in 539 v Chr. de macht van Babel overnemen. De Meden en Perzen hebben als nieuwe politiek om de onderworpen volken meer individuele vrijheid te geven op het gebied van het geloof, maar blijkbaar ook op het punt van de vrijhandel. Ook Tyrus mag de draad weer oppakken en wordt binnen korte tijd weer het handelscentrum van weleer. Jesaja 23:17 *Na verloop van die zeventig jaar zal het gebeuren dat de HEERE naar Tyrus zal omzien. Vervolgens zal zij weer terugkeren naar haar hoerenloon en hoererij bedrijven met alle koninkrijken van de wereld die zich op de aardbodem bevinden.* God is Tyrus in zekere zin genegen, ook omdat die plaats van betekenis is voor de herbouw van de tempel en het herstel van Jeruzalem. De koning van

Medië/Perzië heeft de vergunning voor havenactiviteiten afgegeven aan Tyrus. De bouwmaterialen voor de tempel in Jeruzalem worden aangevoerd via de haven van Tyrus. Ezra 3:6,7 *Vanaf de eerste dag van de zevende maand begonnen zij de HEERE brandoffers te brengen, maar de fundering voor de tempel van de HEERE was nog niet gelegd. Daarom gaven zij geld voor de steenhouwers en voor de ambachtslieden, en eten en drinken en olie voor de Sidoniërs en de Tyriërs, om cederhout te laten komen van de Libanon, over zee naar Jafò, overeenkomstig de vergunning hun verleend door Kores, de koning van Perzië.* Niet alleen stenen en hout worden geïmporteerd via de haven van Tyrus o.a. naar Jeruzalem, maar ook voedsel en kleding. Jesaja 23:18 *Haar winst en hoerenloon zal echter heilig worden voor de HEERE. Het zal niet opgeslagen of weggelegd worden, maar haar winst zal zijn voor hen die wonen voor het aangezicht van de HEERE, om tot verzadiging te kunnen eten en kostbare kleding te kopen.* We kunnen de genegenheid van God voor Tyrus opmaken uit de producten die via die havenstad aangeleverd werden voor de tempelbouw in de Medisch/Perzische tijd. Uit dit bericht maken veel onderzoekers ook een positieve verwachting op voor Tyrus en Sidon wanneer het Evangelie van de Heere Jezus bekend wordt gemaakt. Ook in de tijd van het Nieuwe Testament komen de inwoners van Tyrus en Sidon nl. positief naar voren. De Syro-Foenicische vrouw die de aandacht van de Heere wist te trekken en Zijn sympathie won, toen ze zich als heiden ondergeschikt maakte aan het Joodse volk. Zij kreeg het bij – hoewel Jezus er aanvankelijk geen oren naar had – de Heere gedaan dat Hij haar dochter bevrijdde van een demon. Marcus 7:24 *En Hij stond op en vertrok vandaar naar het gebied van Tyrus en Sidon; en toen Hij een huis binnengegaan was, wilde Hij niet dat iemand het wist, maar Hij kon niet verborgen blijven.* Marcus maakt ons er op attent dat er ook uit de regio Tyrus en Sidon een grote stroom van mensen kwam om Jezus de zoeken. Lucas 6:17-19 *En toen Hij met hen afgedaald was, bleef Hij staan op een vlakke plaats en met Hem een menigte van Zijn discipelen en een grote menigte van het volk uit heel Judea en Jeruzalem en van de zeekant van Tyrus en Sidon, die gekomen waren om Hem te horen en om van hun ziekten genezen te worden, ook zij die gekweld werden door onreine geesten; en zij werden genezen. En heel de menigte probeerde Hem aan te raken, want er ging kracht van Hem uit, en Hij genas ze allen.* Vgl. Marcus 3:7,8 Het is bekend dat de apostel Paulus aan de kust van Tyrus zich op de knieën buigt voor God samen met de gelovigen uit Tyrus. Handelingen 21:3-7 *En nadat wij Cyprus in zicht gekregen hadden en dat links hadden laten liggen, voeren wij naar Syrië en kwamen aan in Tyrus, want daar moest het schip zijn lading lossen. En nadat wij er discipelen gevonden hadden, bleven wij daar zeven dagen. Zij zeiden tegen Paulus, door de Geest, dat hij niet naar Jeruzalem moest gaan. Het gebeurde nu, toen wij deze dagen daar doorgebracht hadden, dat wij vertrokken en verder reisden. En zij begeleidden ons allen met vrouwen en kinderen tot buiten de stad. En wij knielden neer op het strand en baden. En toen wij elkaar gegroet hadden, gingen wij aan boord van het schip, maar zij keerden terug, ieder naar zijn huis. Nadat wij de reis per schip vanaf Tyrus volbracht hadden, kwamen wij aan in Ptolemaïs, begroetten de broeders en bleven één dag bij hen.*

De Heere aan de kust bij Tyrus.